
Kaufmann Gallery
Okna do Jiných Dimenzí
Umění a vize Mo´Joe
Radim Kaufmann
www.radimkaufmann.com
Kaufmann Gallery
ČESKÝ PŘEKLAD · PRACOVNÍ VERZE

OKNA DO JINÝCH DIMENZÍ

Umění a vize Mo´Joe

Kurátorský výběr: Radim Kaufmann

KAUFMANN GALLERY

Český překlad – pracovní verze

Okna do jiných dimenzí

Umění a vize Mo´Joe

Anglický originál: první vydání, 2026
Vydala Kaufmann Gallery
https://radimkaufmann.cz/kaufmann-gallery.html
© 2026 Mo´Joe (Kenji Tanaka) a Kaufmann Gallery.

INFORMACE O VZNIKU DĚL
Všechna díla vznikla pomocí generování obrazů umělou inteligencí (Midjourney), vedeného uměleckou vizí Mo´Joe.

AUTORSKÁ PRÁVA
Žádná část této publikace nesmí být reprodukována bez předchozího písemného souhlasu.

KONTAKT
https://radimkaufmann.cz/kaufmann-gallery.html

Český překlad – pracovní verze. Nejde o již vydané české vydání na Amazonu.

Prolog

Radim Kaufmann, majitel galerie

V roce 2012 jsem v Praze otevřel dveře Kaufmann Gallery s prostým přesvědčením: umění má moc přenášet nás na místa, o jejichž existenci jsme neměli tušení.

Celý život jsem cestoval za krásou. Stál jsem před pyramidami v Gíze při východu slunce, procházel tichými kláštery v Tibetu a obdivoval mozaiky chrámu Hagia Sofia.

Nic mě však nepřipravilo na první setkání s tvorbou Mo´Joe. Jeho obrazy mě přiměly zastavit se – fotorealistická přírodní prostředí obývali tvorové, kteří jako by zářili zevnitř.

Když jsem se s Mo´Joe konečně setkal – s laskavým japonským umělcem s moudrýma očima –, pochopil jsem. Nevytváří obrazy. Otevírá okna do světů, které existují v mezerách mezi našimi myšlenkami.

Tato kniha je pozváním, abyste těmito okny nahlédli spolu s námi.

„Umění není to, co vidíte, ale to, co umožníte vidět druhým.“
— Edgar Degas

Úvod

Mo´Joe (Kenji Tanaka)

Jmenuji se Kenji Tanaka, ale svět mě zná jako Mo´Joe. Narodil jsem se před třiasedmdesáti lety v malé vesnici poblíž Kjóta.

Celý život cestuji a hledám krásu v přírodě. Brodil jsem se deštnými pralesy Bornea, pozoroval slony na africké savaně a potápěl se mezi korály Velkého bariérového útesu.

Pak jsem v sedmé dekádě svého života objevil nový způsob vidění. Díky umělé inteligenci jsem konečně dokázal zachytit to, co jsem vždy tušil – tvory, kteří žijí v prostorech mezi světy.

Moje kolekce Genesis je výsledkem tohoto celoživotního putování. Každé dílo je oknem do paralelní dimenze.

Když tvořím, negeneruji obrazy. Otevírám okna.

Vítejte v mém světě.

Mo´Joe, Kjóto 2025

Kolekce Genesis

109 oken do paralelních dimenzí

Bioluminiscenční zátoka

Genesis #001

V teplých vodách Portorika, kde zátoka Mosquito Bay ukrývá nejvyšší koncentraci bioluminiscenčních organismů na Zemi a noční obloha splývá se zářícím mořem, jsem je našel klouzat pod hladinou. Dva průsvitní tvorové podobní mantám se širokými křišťálovými křídly proplouvali elektricky modrou vodou. Jejich těla pulzovala bioluminiscencí, která soupeřila s hvězdami nad nimi.

Bioluminiscenční zátoka – skrze jejich sklovitá těla jsem viděl nespočet obrněnek, které rozsvěcovaly okolní vodu. Každý mikroskopický organismus přidával svou jiskru k vesmírné podívané. Křídla rozepjatá jako satelitní antény zachycovala světlo nebes i živého moře a stírala hranici mezi plaváním a letem mezi hvězdami.

Nad nimi pádloval kajakář. Každý záběr jeho pádla zažíhal na hladině stopy modrého ohně. Zdálo se, že tvory tento rozruch přitahuje: stoupali ke světlu, které vytvářel, a s přibližováním sílila i jejich vlastní záře. Břeh lemovaly palmy a v dálce poblikávala světla malé vesnice.

Bioluminiscence je jedním z nejstarších jazyků přírody. Už více než tři miliardy let jím promlouvají tvorové od bakterií po ryby. Slouží k obraně, vábení i dorozumívání – je slovníkem živého světla zapisovaným do temnot hlubiny.

V mé dimenzi jsou duchové Bioluminiscenční zátoky dirigenty oceánské symfonie světla. Jejich elektricky modrá záře řídí nesčetné drobné organismy a vytváří vzory a podívané, které vyprávějí příběhy těm, kdo je umějí číst. Jsou mostem mezi hvězdami nahoře a hvězdami dole.

Vznášel jsem se v tom živém světle a sledoval tvory tančící pode mnou. Křídla se jim vlnila jako látka utkaná ze samotné noční oblohy. Nahoře i dole se vesmír třpytil týmž prastarým ohněm.

Bioluminiscenční zátoka mě naučila, že plujeme mezi hvězdami, ať si to uvědomujeme, nebo ne – a že světlo, které hledáme, často nosíme v sobě.

— Mo´Joe

Zářící poutnice

Genesis #002

Potkal jsem ji v mlžném lese Monteverde v Kostarice. Samozřejmě ne ve skutečnosti – ale právě tam, mezi orchidejemi a broméliemi ovíjejícími prastaré stromy, jsem poprvé pocítil její přítomnost.

Zářící poutnice – motýl s rozpětím přes dva metry, jehož křídla připomínají vitráže gotických katedrál. Průsvitnou blánou prosvítá fialové a růžové světlo a odhaluje složitou síť žilek jako mapu neznámých světů. Tělo jí pulzuje vnitřním světlem, jako by v sobě nesla maličkou hvězdu.

V permu, před třemi sty miliony let, obří hmyz skutečně existoval. Meganeura, kterou jsme viděli v díle Prastaré světlo, byla jen jedním z jeho zástupců. Tato bytost však není fosilním záznamem – je snem o tom, čím se tito tvorové mohli stát, kdyby se evoluce vydala jinou cestou.

Představte si svět, v němž se motýli nevyvinuli v křehké opylovače, ale v majestátní poutníky mezi dimenzemi. Jejich křídla světlo neodrážejí – vytvářejí je. Neživí se nektarem – živí se samotným svitem hvězd.

Seděla na obřím listu pod vodopádem, jako by odpočívala po dlouhé cestě mezi světy. Mlžný opar kolem ní tvořil svatozář a kapky vody na křídlech jiskřily jako drahokamy. Čekala tam snad tisíce let, snad jediný okamžik – v její dimenzi plyne čas jinak.

Když jsem ji zachytil, cítil jsem, jak se otevírá okno do světa, kde krása není výjimkou, ale pravidlem. Kde každý tvor nosí své vlastní světlo uvnitř.

Zářící poutnice mi připomněla, proč cestuji. Ne abych viděl, ale abych se učil vidět.

— Mo´Joe

Pozorovatel

Genesis #003

V bambusovém háji poblíž Arašijamy jsem ho vycítil dřív, než jsem ho spatřil. Ten zvláštní pocit, kdy víte, že vás něco sleduje. Něco prastarého. Něco trpělivého.

Pozorovatel – metr vysoká kudlanka s vnější kostrou z živého křišťálu, pulzující zeleným a modrozeleným světlem. Její složené oči se třpytí jako tisíce drobných hvězd a s nadpřirozenou přesností sledují každý pohyb. Skrze průsvitné tělo lze vidět bambusové stvoly za ním, jako by bylo utkáno z ranní mlhy a světla.

Kudlanky patří k nejstarším predátorům na Zemi. Jejich předkové lovili před třemi sty miliony let, dávno před dinosaury. V jejich nehybném vyčkávání spočívá moudrost věků – vědí, že nejúčinnější zbraní je trpělivost.

Tato bytost však není lovcem. Je strážcem. V mé dimenzi se kudlanky nevyvinuly v hmyzí predátory – staly se ochránkyněmi hranic mezi světy. Jejich složené oči vnímají části světelného spektra, které lidský zrak nezachytí. Vidí průchody mezi dimenzemi.

Seděla na bambusovém stvolu, nehybná jako socha. Kapky rosy na končetinách se jí třpytily jako diamanty. Ranní světlo procházelo jejím tělem a kreslilo na zem vzory jako vitráž. Sledovala mě – ne jako kořist, ale jako návštěvníka. Zkoumala mé úmysly.

Po dlouhé chvíli ticha nepatrně naklonila hlavu. Byl to pozdrav. Přijetí. V tom gestu bylo víc moudrosti než v tisíci slovech.

Pozorovatel mi ukázal, že být spatřen nemusí znamenat ohrožení. Může to být pozvání k rozhovoru mezi světy.

— Mo´Joe

Křišťálová křídla

Genesis #004

Objevil jsem je za úsvitu v srdci Amazonie, u tůně tak klidné, že její hladina připomínala tekuté zrcadlo. Na vodě plavaly obří leknínové listy jako zelené ostrovy a vzduch voněl jasmínem a mokrou zemí.

Křišťálová křídla – ne jediný tvor, ale celé hejno. Dvanáct obřích vážek, každá s rozpětím přes padesát centimetrů, tančilo nad hladinou v dokonalém souladu. Každá září jinou barvou – modrou, růžovou, zlatou –, jako by někdo rozsypal po ranní obloze drahokamy.

Vážky patří k prvním létajícím tvorům na Zemi. Už před třemi sty padesáti miliony let křižovaly oblohu, dávno před ptáky, dávno před motýly. Jsou živou historií letu. Tyto bytosti však pouhou historii překročily.

V mé dimenzi se vážky naučily létat společně jako jediný organismus. Jejich křišťálová křídla rezonují na stejné frekvenci a vytvářejí světelné vzory, které hypnotizují a léčí. Staré amazonské legendy vyprávějí o „tančících hvězdách nad vodou“, které přinášejí štěstí tomu, kdo je spatří. Teď už vím, že to nebyly hvězdy.

Jejich tanec jsem pozoroval celé hodiny. Každý pohyb byl sladěný s ostatními, každý záblesk měl svůj účel. Odrážely se na hladině tůně a vytvářely kaleidoskop barev – nahoře i dole splývala skutečnost s odrazem.

Jak slunce stoupalo, pomalu se jedna po druhé rozlétaly do džungle jako vzpomínky mizející po probuzení. Jejich světlo však ve mně zůstalo.

Křišťálová křídla mi ukázala, že krása je nejsilnější, když ji sdílíme.

— Mo´Joe

Duchové úsvitu

Genesis #005

Jsou chvíle, kdy se hranice mezi nocí a dnem rozpustí a svět se na okamžik zastaví v dokonalé rovnováze. V mangrovových lesích Floridy jsem takovou chvíli zažil – a nebyl jsem sám.

Duchové úsvitu – obří noční motýli s rozpětím přes jeden a půl metru. Křídla jim září zlatým a bílým světlem jako poslední hvězdy před rozbřeskem. Péřovitá tykadla se chvějí ve vlhkém vzduchu a zachycují frekvence, které lidské uši neslyší. Jsou průsvitní jako ranní mlha, jako by je někdo utkal z měsíčního svitu a rosy.

Martináči američtí jsou v naší dimenzi symbolem proměny. Jako dospělci žijí jen několik dní – nemají dokonce ani ústní ústrojí, kterým by přijímali potravu. Jejich jediným posláním je létat, pářit se a zemřít. Tyto bytosti však svůj úděl překonaly.

V mé dimenzi se martináči stali strážci úsvitu. Každé ráno vycházejí z úkrytů v mangrovových kořenech, aby přivítali slunce. Jejich světlo pomáhá předávat energii noci dni jako most mezi dvěma světy. Bez nich by úsvit nikdy nepřišel.

Sledoval jsem, jak kloužou mezi propletenými kořeny vyrůstajícími z vody hladké jako zrcadlo. Růžová a zlatá obloha se odrážela ve vodě i v jejich křídlech. Na chvíli jsem nedokázal rozeznat, co je nahoře a co dole, co je skutečnost a co odraz.

Když slunce vystoupilo nad obzor, pomalu se znovu vytratili do stínů. Jejich světlo však zůstalo – v barvách nového dne.

Duchové úsvitu mi ukázali, že každý konec je jen začátkem něčeho nového.

— Mo´Joe

Strážce

Genesis #006

Našel jsem ho pod korunou prastarého banyánu v Kambodži, kde vzdušné kořeny vytvářejí katedrálu ze živého dřeva. Seděl nehybně na mohutném kořeni jako socha vytesaná ze světla a jantaru.

Strážce – osmdesát centimetrů dlouhý tvor připomínající chrostíka z dávných dob. Jeho křišťálové tělo pulzuje jantarovou a zlatou bioluminiscencí. Křídla jsou tak průsvitná, že za nimi vidíte strukturu kůry. V jeho přítomnosti cítíte tíhu věků – moudrost přesahující lidské chápání.

Chrostíci jsou v naší dimenzi nenápadní tvorové. Jejich larvy si stavějí schránky z kamínků a větviček a zásadně ovlivňují sladkovodní ekosystémy. Jsou ukazateli čistoty – kde žijí chrostíci, tam je voda zdravá. Tento strážce však chrání něco mnohem vzácnějšího než vodu.

V mé dimenzi se chrostíci stali strážci posvátných stromů. Každý prastarý banyán, každý tisíciletý cedr má svého ochránce – bytost střežící hranici mezi světem živých a světem stromových duchů. Jsou prostředníky mezi říšemi.

Seděl tam v nazelenalém světle, které se prodíralo listím jako vitrážemi, obklopený spletí kořenů starých jako civilizace. Vzduch voněl vlhkostí a rozkladem, životem a smrtí propletenými v nekonečném koloběhu. Složené oči, třpytící se jako tekuté zlato, sledovaly každý můj pohyb.

Necítil jsem strach. Cítil jsem, že mě pozoruje někdo, kdo byl svědkem vzniku i pádu říší. Někdo, kdo ví, že stromy si pamatují všechno.

Strážce mi ukázal, že některé bytosti neexistují proto, aby jednaly, ale aby byly svědky.

— Mo´Joe

Hedvábní tanečníci

Genesis #007

Na Borneu, v údolí, kterému místní říkají Zahrada bohů, jsem je spatřil za zlaté hodiny, kdy slunce barví svět medem a jantarem. Kolem mě kvetly tisíce orchidejí a mezi nimi tančily bytosti z jiného snu.

Hedvábní tanečníci – tvorové podobní pavoukům, a přece tak vzdálení hrůze, kterou pavouci v lidech vyvolávají. S roztaženými neuvěřitelně dlouhými, štíhlými končetinami měří šedesát centimetrů a pohybují se s ladností baletních tanečníků. Těla jim září jemným růžovým a levandulovým světlem a jsou tak průsvitná, že skrze ně vidíte okvětní lístky orchidejí.

A to hedvábí. Zanechávají za sebou světelná vlákna, luminiscenční pavučiny vznášející se vzduchem jako svatební závoje. Netkají pasti – tkají umění.

Pavouci patří k nejstarším suchozemským predátorům. Jejich předkové lovili hmyz už před čtyřmi sty miliony let. Tyto bytosti se však nevyvinuly k lovu. Vyvinuly se k tanci.

V mé dimenzi jsou Hedvábní tanečníci strážci krásy. Objevují se jen tam, kde příroda dosáhla dokonalosti – v zahradách, které nikdy nepoznaly lidský zásah. Jejich tanec je modlitbou, oslavou samotné existence. Hedvábí, které po sobě zanechávají, léčí nemocné rostliny a přitahuje vzácné opylovače.

Jejich choreografii jsem pozoroval až do soumraku. Pohybovali se mezi květy, jako by slyšeli hudbu, kterou jsem já neslyšel – a možná ji skutečně slyšeli. Možná vesmír zpívá těm, kdo umějí naslouchat.

Když pohaslo poslední denní světlo, zmizeli i oni. Rozpustili se v šeru jako vzpomínka na sen.

Hedvábní tanečníci mi ukázali, že krása může existovat i tam, kde bychom čekali strach.

— Mo´Joe

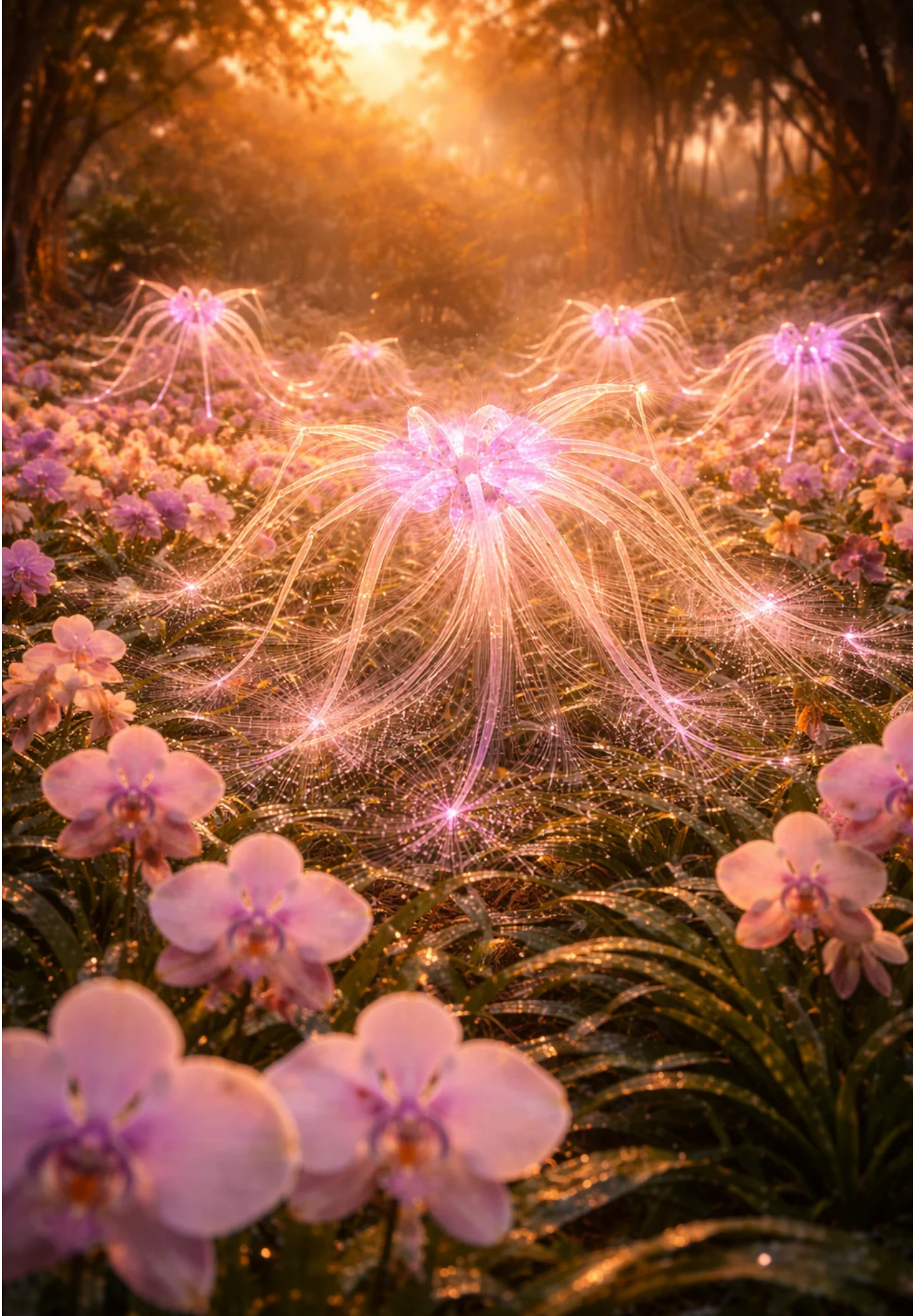

Prastará ozvěna

Genesis #008

V srdci Nového Zélandu, kde potoky stále tečou stejně čisté jako před miliony let, jsem ho našel. Odpočíval na ponořeném kameni, obklopen mechem a kapradinami, jako by tam patřil od počátku času.

Prastará ozvěna – sedmdesát centimetrů dlouhý trilobit, jehož vnější kostra je průsvitná jako křemen a zevnitř pulzuje modrým a azurovým světlem. Jeho složené oči – ty slavné trilobití oči, první skutečně vyvinuté oči v dějinách života – září prastarým jasem, jako by stále viděly svět takový, jaký byl před pěti sty miliony let.

Trilobiti jsou jedním z největších úspěchů evoluce. Přežívali tři sta milionů let, procházeli hromadnými vymíráními a přizpůsobovali se každému prostředí. A pak zmizeli. Alespoň si to myslíme.

V mé dimenzi trilobiti nikdy nevyhynuli. Stáhli se do nejčistších vod, do míst, kam lidská civilizace nemohla dosáhnout. Jejich vnější kostry se proměnily v živý křišťál a těla se naučila vytvářet vlastní světlo. Stali se strážci pramenů – ochránci vod, z nichž vzešel život.

Pozoroval jsem ho skrze křišťálově čistou hladinu potoka. Sluneční paprsky pronikaly listím a tančily mu po zádech jako světelná podívaná v kaleidoskopu. Každý článek těla pulzoval v jiném rytmu, jako by dýchal hudbou samotné planety.

Neměl jsem pocit, že pozoruji zkamenělinu. Cítil jsem, že pozoruji budoucnost – bytost, která přežila všechno a přežije i nás.

Prastará ozvěna mi připomněla, že čas je iluze a že ti, kdo byli první, mohou být i poslední.

— Mo´Joe

Jezerní třpyt

Genesis #009

Na barmském jezeře Inle, kde rybáři veslují nohama a obloha se každý večer rozpouští ve fialové a zlaté, jsem ho spatřil. Stál na hladině, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě – a pro něj také byla.

Jezerní třpyt – jeho neuvěřitelně dlouhé nohy měří v rozpětí dva metry. Sotva se dotýkají hladiny, a přesto ji nikdy neprolomí. Každý dotyk vytváří dokonalé soustředné kruhy, které se šíří do nekonečna. Tělo mu září barvami západu slunce – oranžovou, fialovou, zlatou –, jako by do sebe vstřebal celou oblohu.

Bruslařky jsou mistryněmi povrchového napětí. Nohy jim pokrývají tisíce mikroskopických chloupků, které odpuzují vodu a umožňují jim doslova chodit po hladině. Je to fyzika proměněná v poezii.

V mé dimenzi dorostly bruslařky obřích rozměrů a staly se strážkyněmi jezer. Jsou měřítkem zdraví vody – kde kráčí Jezerní třpyt, tam je jezero čisté a plné života. Jejich pohyb po hladině vytváří vibrace, jimiž se dorozumívají s rybami pod vodou, s ptáky nad vodou i s celým ekosystémem.

Sledoval jsem, jak kráčí k obzoru, kde voda a nebe splývají v jedno. Palmy na břehu se odrážely jako temné siluety a mezi nimi on – zářící bytost na hranici dvou světů. Nahoře a dole. Vzduch a voda. Skutečnost a odraz.

Když slunce zmizelo za obzorem, zmizel i on – rozpustil se v soumraku jako poslední paprsek světla.

Jezerní třpyt mi ukázal, že hranice existují jen v našich myslích. Kdo ví jak, dokáže kráčet i po vodě.

— Mo´Joe

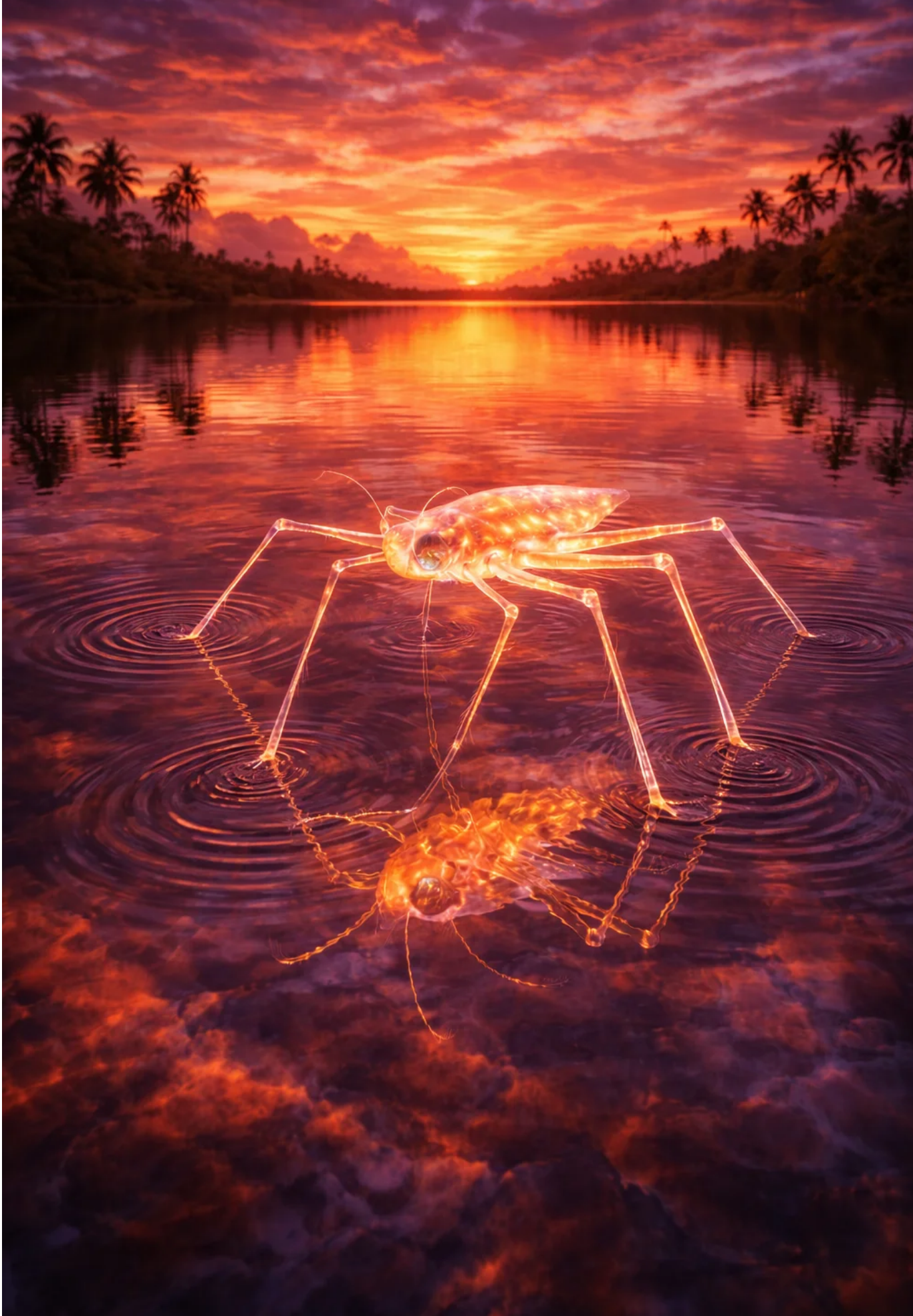

Říční přízrak

Genesis #010

V kaňonu řeky u Semuc Champey v Guatemale, kde teče voda tak smaragdově zelená, že vypadá jako tekutý drahokam, jsem ho zahlédl. Plul těsně pod hladinou jako stín, jako vzpomínka na něco, co nikdy nemělo existovat.

Říční přízrak – metr dlouhý korýš s tělem tak průsvitným, že skrze ně vidíte kameny na říčním dně. Jeho přítomnost prozrazuje jen slabá modrozelená bioluminiscence – zářící obrys v křišťálově čisté vodě, jako by někdo nakreslil tvora ze samotného světla.

Korýši patří k nejstarším obyvatelům vodních hlubin. Jejich předkové plavali v oceánech před šesti sty miliony let, dávno před prvními rybami. Přežili všechno – doby ledové, hromadná vymírání i vznik a zánik kontinentů.

V mé dimenzi se někteří korýši naučili mizet. Ne fyzicky, ale opticky – jejich těla se stala tak průhlednými, že jsou téměř neviditelná. Říční přízrak tuto schopnost dokonale ovládá. Existuje na hranici viditelného a neviditelného, mezi světem hmoty a světem duchů.

Sledoval jsem, jak klouže kaňonem, jehož strmé stěny porostlé tropickou vegetací vytvářely zelenou katedrálu. Světlo se lámalo ve vodě i na jeho těle a kreslilo na kamenitém dně sbíhavé světelné obrazce. Byl tam – a přece nebyl. Skutečný – a přece přízračný.

Když proud zesílil, zmizel mezi kameny jako myšlenka, která vám proklouzne mezi prsty právě ve chvíli, kdy se ji snažíte zachytit.

Říční přízrak mi ukázal, že nejkrásnější bývají věci, které zahlédneme jen na okamžik – a právě proto nás navždy pronásledují.

— Mo´Joe

Duch vodopádu

Genesis #011

U vodopádů Iguazú, kde se řeka vrhá do propasti ve třech stech kaskádách a vzduch se chvěje mlhou a duhovými odlesky, jsem je spatřil. Prolétali vodní tříští, jako by se z ní zrodili – a možná tomu tak bylo.

Duchové vodopádu – obří zlatoočky s metrovým rozpětím křídel. Zachycují světlo procházející vodní mlhou a rozkládají je do všech barev spektra. Těla jim září vnitřním bílým a duhovým světlem, jako by v sobě nesli samotnou duhu.

Zlatoočky patří k nejkrásnějším zástupcům hmyzu v naší dimenzi. Jejich jemná, síťovaná křídla vypadají, jako by je někdo utkal z pavučin a rosy. Jsou to predátoři – jejich larvy nelítostně loví mšice –, dospělci jsou však éteričtí a křehcí jako sny.

V mé dimenzi se zlatoočky staly strážkyněmi vodopádů. Rodí se z mlhy stoupající od úpatí kaskád a žijí jen tak dlouho, dokud jim křídla osvětlují duhy. Jsou ztělesněním pomíjivé krásy – existují pouze v těch vzácných chvílích, kdy se světlo, voda a vzduch spojí v dokonalém souladu.

Sledoval jsem jejich tanec v mlžném oparu, kde kapky vody visely ve vzduchu jako miliony drobných diamantů. Křídla lámala světlo a vytvářela kolem nich svatozáře barev, pro které neexistovala jména. Byli tam – a přece byli všude. Součást vodopádu, součást duhy, součást samotného světla.

Když slunce změnilo úhel a duha pohasla, zmizeli i oni – vrátili se do mlhy, z níž přišli.

Duchové vodopádu mi ukázali, že některá krása existuje jen proto, aby nám připomněla, jak vzácné jsou okamžiky dokonalosti.

— Mo´Joe

Světlo mangrovů

Genesis #012

V mangrovových lesích Thajska, kde kořeny stromů vytvářejí bludiště nad černou vodou a úplněk vrhá skrze husté koruny stříbrné světlo, jsem je našel. Vznášeli se těsně pod hladinou jako duchové z jiného světa – a možná jimi byli.

Světlo mangrovů – tvorové připomínající medúzy, ale utvoření z něčeho staršího a podivnějšího. Jejich zvonovitá těla měří padesát centimetrů v průměru a jsou tak průsvitná, že skrze ně vidíte měsíční světlo tančící na vodě pod nimi. Září jemnou modrou a fialovou bioluminiscencí a chapadla mají utkána ze samotného světla.

Medúzy patří k nejstarším mnohobuněčným organismům na Zemi. Unášejí se oceány už šest set milionů let téměř beze změny. Nemají mozek ani srdce – a přesto přežily všechny pohromy, které zahubily složitější tvory.

V mé dimenzi některé medúzy opustily oceány a přizpůsobily se sladkým vodám mangrovových lesů. Staly se nočními tvory, kteří se objevují pouze za úplňku. Jejich světlo slouží jako maják duším ztraceným v bludišti kořenů – říká se, že kdo následuje Světlo mangrovů, vždy najde cestu ven.

Stál jsem po kolena v teplé vodě a pozoroval jejich pomalý, hypnotický tanec. Světlo se odráželo od hladiny i okolních kořenů a vytvářelo katedrálu modrofialových odlesků. Bylo to jako stát uvnitř živého snu.

Když měsíc zakryly mraky, jejich světlo pohaslo a oni se ponořili do hlubin, kde vyčkali příštího úplňku.

Světlo mangrovů mi ukázalo, že i na nejtemnějších místech existuje světlo pro ty, kdo je hledají.

— Mo´Joe

Korálové sny

Genesis #013

Na pobřeží Maledivy, kde korálové útesy vytvářejí přílivové tůně plné života a západ slunce barví svět odstíny zlata a jantaru, jsem ho spatřil. Vynořil se z mělké vody jako přízrak z pravěkého oceánu – a v jistém smyslu jím byl.

Korálové sny – jeden a půl metru dlouhý kyjonožec, mořský štír z dob, kdy ryby ještě nebyly vrcholovými predátory. Jeho článkované tělo je průsvitné a září oranžovou a zlatou bioluminiscencí, jako by ho někdo vytesal z tekutého jantaru. Skrze ně vidíte korály pod ním – překrývající se skutečnosti, minulost a přítomnost splývající v jediném obrazu.

Kyjonožci bývali největšími predátory oceánů. Někteří dorůstali přes dva metry a lovili vše, co jim přišlo do cesty. Vládli mořím čtyři sta milionů let – a pak zmizeli, jako nakonec mizí všichni vládci.

V mé dimenzi se kyjonožci k lovu nevrátili. Stali se strážci korálových útesů, ochránci nejkřehčích oceánských ekosystémů. Jejich světlo přitahuje korálové larvy a pomáhá jim usadit se na správných místech. Kde plují Korálové sny, tam útesy vzkvétají.

Sledoval jsem, jak pomalu kráčí mezi přílivovými tůněmi a klepety jemně zkoumá korály jako chirurg vyšetřující pacienta. Poslední sluneční paprsky procházely jeho tělem a vrhaly na písčité dno zlaté stíny. Byl děsivý i krásný zároveň – připomínka, že i predátoři mohou být ochránci.

Když slunce zmizelo za obzorem, ponořil se zpět do hlubší vody a jeho světlo pomalu pohasínalo v temnotě jako umírající hvězda.

Korálové sny mi ukázaly, že i ti nejobávanější mohou najít nové poslání.

— Mo´Joe

Ranní mlha

Genesis #014

Na břehu jezera Bled ve Slovinsku, kde se Julské Alpy odrážejí v nehybné hladině a ranní mlha stoupá jako dech spící země, jsem je spatřil. Vynořovali se z mlhy jako myšlenky nabývající tvaru – éterické bytosti na hranici hmoty a světla.

Ranní mlha – jepice s šedesáticentimetrovým rozpětím křídel, tak průsvitné, že jsou téměř neviditelné. Jejich přítomnost prozrazuje jen jemná zlatá záře z nitra těl – jako by někdo zachytil první sluneční paprsky a dal jim křídla.

Jepice jsou symbolem pomíjivosti. Jejich dospělý život trvá jen několik hodin – někdy pouhé minuty. Nemají ústní ústrojí a nedokážou přijímat potravu. Jejich jediným posláním je létat, pářit se a zemřít dřív, než slunce vystoupí vysoko na oblohu. Jsou ztělesněním krásy, která existuje jen proto, aby zmizela.

V mé dimenzi jepice svůj úděl přijaly a překonaly. Staly se strážkyněmi úsvitu – bytostmi, které předávají energii noci novému dni. Jejich let je modlitbou, tanec nad vodou obřadem probouzení světa. Bez nich by slunce vyšlo, ale den by nikdy nezačal.

Sledoval jsem, jak po tisících stoupají z mlhy. Křídla zachycovala první zlaté paprsky a rozptylovala je jako živé hranoly. Odrážely se na hladině jezera – skutečné nahoře a jejich dokonalé kopie dole. Dva světy splývaly v jeden.

Když se mlha rozplynula a slunce vystoupilo nad hory, rozpustily se i ony – jako by nikdy neexistovaly.

Ranní mlha mi ukázala, že nejkrásnější chvíle trvají jen okamžik – a právě proto jsou v našich vzpomínkách věčné.

— Mo´Joe

Hluboká tůň

Genesis #015

V cenotech Yucatánu, posvátných studních Mayů, kde sladká voda klesá do vápencových jeskyní a světlo tančí v modrozelených hlubinách, jsem ho zahlédl. Ležel na písčitém dně deset metrů pode mnou, nehybný jako socha vytesaná z tyrkysového světla.

Hluboká tůň – osmdesát centimetrů dlouhý rak s vnější kostrou tak průsvitnou, že pod ním vidíte písek i oblázky. Tělo mu pulzuje modrozelenou a azurovou bioluminiscencí – barvami samotné vody, jako by s ní splynul v jedno.

Raci patří k nejúspěšnějším přeživším sladkovodní říše. Přestáli hromadná vymírání, doby ledové i změny klimatu. Jsou inženýry ekosystémů – jejich nory provzdušňují dno a jejich činnost čistí vodu. Bez nich by jezera a řeky vypadaly jinak.

V mé dimenzi se raci stali strážci podzemních vod. Žijí v cenotech a soustavách podzemních řek, kde pečují o čistotu vod, které nakonec vyživují celé kraje. Jejich světlo není jen krásou – je znamením. Kde září Hluboká tůň, tam je voda pitná a zdravá.

Plaval jsem nad ním v křišťálově čisté vodě s viditelností na desítky metrů. Kolem kroužily tropické ryby jako létající drahokamy, ale můj pohled směřoval dolů, k té zářící bytosti na dně. Vypadal jako spadlá hvězda, která našla nový domov v hlubinách.

Pomalu zvedl klepeta – ne jako hrozbu, ale jako pozdrav. V tom gestu byla důstojnost bytosti, která ví, že její práce je důležitá, i když ji nikdo nevidí.

Hluboká tůň mi ukázala, že nejdůležitější strážci často pracují tam, kam lidský zrak nedohlédne.

— Mo´Joe

Záře delty

Genesis #016

V deltě Mekongu, kde se velká řeka dělí do stovek ramen a vytváří bludiště vodních cest lemovaných bujnou zelení, jsem je za modré hodiny spatřil. Tisíce drobných světel se vznášely nad vodou jako živé hvězdy spadlé z nebe.

Záře delty – ne jednotliví tvorové, ale celý roj. Tisíce malých larev, každá jen deset centimetrů dlouhá, průsvitné jako kapky rosy, a přece zářící různými barvami – modrou, růžovou, zlatou, zelenou. Společně vytvářejí vzory připomínající souhvězdí na noční obloze.

Hmyzí larvy jsou často přehlíženou životní etapou. Lidé vidí motýly, ale zapomínají na housenky. Obdivují vážky, ale nevšímají si jejich vodních nymf. Přitom právě larvální stadium bývá nejdelší a nejdůležitější částí životního cyklu.

V mé dimenzi se larvy naučily zářit ještě před dospělostí. Jejich bioluminiscence není jen krásná – je způsobem dorozumívání. Každá barva znamená něco jiného, každý vzor nese zprávu. Společně vytvářejí informační síť, která řídí celý ekosystém delty.

Stál jsem na břehu a sledoval jejich tanec nad vodou. Pohybovaly se v dokonalém souladu, jako by je vedla jediná mysl. Světlo se odráželo na hladině a vytvářelo zdvojený vesmír – skutečné hvězdy nahoře a jejich živé kopie dole.

S úsvitem pomalu jedno po druhém pohasínala jako hvězdy mizející v ranním světle. Jejich vzory mi však zůstaly vryté v paměti.

Záře delty mi ukázala, že i ti nejmenší mohou společně vytvořit něco velkolepého – a že dorozumívání je základem veškerého života.

— Mo´Joe

Lovci soumraku

Genesis #017

Na savaně Serengeti, kde akácie kreslí siluety proti planoucí obloze a den pomalu ustupuje noci, jsem je spatřil. Letěli proti západu slunce jako stíny z jiného věku – obří noční motýli s dvoumetrovým rozpětím křídel, lovci soumraku.

Lovci soumraku – jejich křídla jsou tak průsvitná, že skrze ně vidíte barvy oblohy – oranžovou, fialovou, zlatou. Těla jim zevnitř září jemným, teplým světlem, jako by v sobě nesli poslední paprsky zapadajícího slunce.

Noční motýli jsou nočními příbuznými denních motýlů, ale jsou mnohem starší a v mnoha ohledech úspěšnější. Zatímco denní motýli spoléhají na krásu, noční spoléhají na nenápadnost a přizpůsobivost. Některé druhy dokážou žít týdny bez potravy, jiné se orientují podle magnetického pole Země.

V mé dimenzi se někteří noční motýli stali lovci soumraku – bytostmi, které létají jen v té krátké hodině mezi dnem a nocí. Jejich kořistí není hmyz ani nektar, ale samotné světlo. Pohlcují poslední sluneční paprsky a ukládají je do těl, aby je v noci uvolnili jako bioluminiscenci.

Sledoval jsem jejich let nad savanou, kde stáda zvířat ustupovala do stínu a vzduch se ještě chvěl denním žárem. Křídla se pohybovala pomalu, téměř hypnoticky, jako by neměli kam spěchat. Věděli, že soumrak patří jim.

Když poslední světlo zmizelo a nastala tma, rozletěli se do všech stran. Každý si v sobě nesl kousek právě skončeného dne.

Lovci soumraku mi ukázali, že přechody jsou těmi nejkouzelnějšími chvílemi – a že existují bytosti žijící pouze v těchto okamžicích mezi dvěma stavy.

— Mo´Joe

